

27 452

Wijzigingen van het op 15 juli 1982 te Parijs totstandgekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Organisatie voor Telecommunicatie-satellieten «EUTELSAT», met Bijlagen en Exploitatie-overeenkomst; Cardiff, 20 mei 1999**A****ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT**

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 23 mei 2000 en het nader rapport d.d. 29 september 2000, aangeboden aan de Koningin door de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 3 april 2000, no. 00.001972, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, mede namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt wijzigingen van het op 15 juli 1982 te Parijs totstandgekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten «EUTELSAT», met Bijlagen en Exploitatie-overeenkomst; Cardiff, 20 mei 1999, met toelichtende nota.

Blijkens de mededeling van de Directeur van uw kabinet van 3 april 2000, no. 00.001972, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake de bovenvermelde verdragswijzigingen rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 23 mei 2000, no. W09.00.0134/V, bied ik u hierbij aan.

Onderhavige wijzigingen hebben betrekking op een algehele herstructurering van EUTELSAT. Deze herstructurering is ingegeven door het feit dat door de toegenomen concurrentie in het aanbod van satellietdiensten het noodzakelijk wordt geacht dat de EUTELSAT-satellietsystemen worden geëxploiteerd via een privaatrechtelijke onderneming en niet langer via een intergouvernementele organisatie. De wijzigingen van het verdrag geven de Raad van State aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. Op grond van artikel 29, eerste lid, van de Comptabiliteitswet zal het oprichten of mede-oprichten, dan wel het doen oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon door de staat niet eerder plaatsvinden dan 30 dagen nadat van het voornemen daartoe door de betrokken minister, in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad, schriftelijk mededeling is gedaan aan beide Kamers der Staten-Generaal. Gelet hierop adviseert de Raad in de toelichtende nota te vermelden dat hier tevens sprake is van een mededeling als bedoeld in evenvermeld artikelonderdeel.

1. In het onderhavige geval is geen sprake van het oprichten of mede-oprichten, dan wel het doen oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon door de staat in de zin van artikel 29, eerste lid, van de Comptabiliteitswet. Artikel II, onder b, van het gewijzigde verdrag bepaalt dat de Vennootschap EUTELSAT S.A. bij verdrag wordt opgericht; Nederland

echter wordt geen aandeelhouder van genoemde vennootschap. Aan het advies van de Raad om beide kamers der Staten-Generaal te informeren, onder andere van de oprichting van de Vennootschap EUTELSAT S.A., wordt gevolg gegeven door de verdragswijzigingen aan de Staten-Generaal ter goedkeuring over te leggen.

2. Volgens de toelichtende nota, paragraaf 2, is invloed van de investeerders mogelijk via de jaarlijks te houden aandeelhoudersvergadering. Nederland wordt één van de aandeelhouders van de nieuwe rechtspersoon. In de toelichtende nota zou naar de mening van de Raad alsnog aandacht moeten worden besteed aan de structuur, het bestuur en de aard van de rechtspersoon. Tevens zou moeten worden vermeld welke instrumenten aan de algemene vergadering van aandeelhouders ter beschikking staan om de in artikel III van het verdrag genoemde grondbeginselen te doen naleven, ter aanvulling op de in artikel IX, onder b, genoemde taak van de Assemblée van Partijen om op de naleving van de grondbeginselen toezicht te houden.

2. In het advies van de Raad is sprake van een misverstand. Nederland als Partij bij het verdrag is geen aandeelhouder van de nieuwe rechtspersoon, de Vennootschap EUTELSAT S.A. (de onderneming). Zoals in de Toelichtende Nota, in de tweede alinea van hoofdstuk 2 (De wijzigingen) is aangegeven, worden de vroegere ondertekenaars van de Exploitatieovereenkomst (in casu de telecommunicatiebedrijven) de nieuwe investeerders van de privaatrechtelijke onderneming. Genoemde investeerders participeren in die onderneming met hetzelfde investeringsaandeel waarmee zij als ondertekenaars van de Exploitatieovereenkomst aan de intergouvernementele organisatie hebben deelgenomen.

De algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap EUTELSAT S.A. bestaat vooralsnog, vóór een mogelijke beursgang van de vennootschap, uit de investeerders van de privaatrechtelijke onderneming en heeft uiteraard geen rol in het toezicht op de (eigen) naleving van de grondbeginselen. Zoals in de Toelichtende Nota onder artikel IX is aangegeven is het juist één van de taken van de Assemblée van Partijen (een van de organen van de organisatie) om toezicht te houden op de naleving van de grondbeginselen door de onderneming.

De Raad van State geeft U in overweging goed te vinden dat bedoeld Verdrag wordt overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

*De Vice-President van de Raad van State,
H. D. Tjeenk Willink*

Ik moge U, mede namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, verzoeken mij te machtigen gevolg te geven aan mijn voornemen de verdragswijzigingen vergezeld van de toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen aan de Eerste en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. A. Benschop